De conuerso qui duxit asterensem liii.
ordinem maximū habere premiū in celo.
De glificacōe pedū cuiusdā mgri. liiii.
De dauid monacho qui oculos lv
in solem defixit. lvi.
De doulz electorū post resurrectionem.
De cymiliho templario. lvii. lviii.
De sancta maria que obiuit ne an
gelus secundo bucinaret. lix.
De celesti ierusalem et gloria sanctor.

De penis et gloria sanctorū. Capl'. j.

Iam hora vndecima diem ad occasum trahit: ma duodecīa eundem concludit. Bene autē in duodecima distinctione tractandū de pīnis mortuorū arbitror: quia die completo laborantes in uinea remunerantur. Vniciuiq; hominū dies suus est presens uita: uidet quomō laborat in ecclesia. Dies her quibusdam breuior. quibusdā longior: q̄busdā clarior. quibusdam obscurior efficitur. Duo sunt loca eternaliter a deo ꝓparata. in quibus labor diurnus remunerat: celum scilicet et infernus. In celo merces est iustorū: in inferno merces reprobōrū. Quanta sit merces iustorū. qm̄ ineffabilis: ysaias breuiter manifestat dicens. Oculus nō uidit deus absq; te: que preparasti diligentibus te. De penis inferni que innumerabiles sunt. nouem specialius notantur: que sequenti uersiculo comprehenduntur. Pir. mr. mor. uermis. flagra. immula. pus. pudor. horror. Hec tormenta nouem; sine modo q̄ carent. Est adhuc tertius locus post hanc uitam quibusdā electis ad purgandū deputatus: et a re purgatorium uocatus. Hic temporalis est diuturnus usq; ad diem iudicij. Quanta uero sit futura gloria bonorū. siue pena malorū. quibus etiam suffragis iuuari possunt hij qui in penis sūt purgatorijs: et si non plene quod prius est impossibile. et hijs tamen q̄ sequuntur exemplis in aliqua poteris perpendere. De pena lodewici lantgrauij. ij.

Lodewicus lantgrauius maximus tirannus fuit: de quo supradictū est in distinctione prima. capl'o tricesimo quarto. Hic cum moriturus esset: precepit amicis suis dicens. Mor ut moriuus fuero. cuculla ordinis asterensis michi induite: et ne hoc fiat me uiuente diligentissime cauete. Obedierūt illi: mortuus est et cuculatus. Quod ubi miles quidam audiuit; cōmilitones yronice allocutus est dicens. Vt non est similis dño meo in omni iniuria. Quando miles erat nō habuit parem in actibus militie; factus nō monachus omnibus est forma disciplinę. Anima uero eius cum conuicta fuisset de corpore principi demoniorū presentata est: sicut cuidam manifestissime reuelatū est. Sedente eo tartarice super puteū. et capitum i manu tenente: huiusmodi uerbis

lantgrauio saluauit. Benedicat
dilectus amicus noster: ostendite illi
tridinia nra: cellaria nostra: sicq; eū
reducite. Deducto misero ad loca pena
rum in quibus nichil aliud erat. nisi
planctus fletus et stridor dentiū. et re
ducto: sic princeps principē affatur
Bene amice de capho meo. Illo ualde
reluctante cum nichil proficeret. Imo
coactus biberet: flāma sulphurea de
oculis auribus naribusq; eius erupit.
Post hec sic inquit. Modo considerabis
puteum meum: cuius profunditas
sine fundo est. Amoto q; operimēto:
eum intus misit et remouit. Ecce iste
est puteus in quo eum clericus iudic.
sicut predictum est in prefato capto.

De pena cuiusdā principis alemanie.

Capt'. iii.

Non est diu q' alter
quidam princeps alemanie
mortuus est. Post cuius mortem cū
quidam sacerdos an multa bona fece
rat. die noctuq; lacrimis et gemitu deo
pro illius anima supplicaret: uelcio q's
sanctorū ei in oratione assistens. ait. Q'
re tantū laboras pro homine hoc dāp
nato? Nichil enī illi prodest: imo ma
gis obest. eo q' anima eius in profū
do inferni dimersa sit. Respondens
sacerdos. dñe multa bona fecit michi
multū enī illi tenetur: sēs subiunxit. Ces
sa pro eo orare. quia anno integro an
teqm sepeliretur mortuus est: cuius
corpus malignus spiritus loco aie
uegetabat. Fuerat idem princeps ti
rānus maximus. uir magnanimus
motuū habens timoris dni. De clerico
Cui corp' dyabolus uegetabat
clericus quidam loco aie. iiij.

tam egregiam et tam dulcem uocem
habuit: ut audiri illam delicie reputa
rentur. Die quadam uir religiosus su
perueniens. et uocis illius dulcedinē
audiens. ait. Vox ista hominis non ē:
sed dyaboli. Cunctis uero admirātibus
demonem adiurauit. et exiuit: cadauer
re mox corruēte et ferente. Et intellexe
runt omnes idem corpus a demone diu
fuisse ludificatū. Nūc reuertamur ad
tormenta tirānorum. De pena wil
helmi comitis Juliacensis. v.

In uilla enterich que in territorio bū
nensi sita est. miles quidam nobilis
walterus nomine habitauit: tam do
mui nīr qm ordini satis obsequiosus.
Hic cum grauiter infirmaretur solus
q; iaceret: dyabolus illi ad pedes lectuli
uisibiliter apparuit. In cuius aspectu
cū primū terreretur: postea confota
tus ait. Vnde uenis uel quid queris?
Respondit ille. Dyabolus sum. aiam
tuam tollere uenī. Dicente milite. nec
de lecato: certe animā meam nō tolles:
xpō me cōmendo. Cū ergo miles iā
loqui cum xpo delectaretur. ait. Dic mi
ubi est anima dñi mei wilhelmi comi
tis iuliacensis? Respondit demon. Ro
sh castra uicina. wolkinburgh; et ora
chinfels? Nauit inquit. Et ille. Per fi
dem meam tibi dico. si ferrea essent ta
castra qm eorū montana. et in illū lo
cum mittentur ubi aia wilhelmi ē.
antequm superaliū superius inferiori
tūgi posset. liquefierent. Quo dicto:
mox cachinnando subiunxit. Ecce ste
balneū lacteum et estum fumo quā
do corpus suū anima resumet. tunc
primū penam debitā rempet. Rex sunus

de anima henrici comitis seynensis: respondit. Certe nos illam habemus. De pena tamen illius michi expressit. Audi mihi qualis predicti comitis finis fuerit et pena. Infirmatus uero in castro suo infecit: pro quadam contumelia sibi illata uenit colonam. Qui cum redisset: in uia defecium cordis incurrit et ait. Oh mihi quia de cetero uidebo coloniam. Cui in terram deposito. cū medicus diceret mortem esse in ianuis: sic dixit. Consulo tibi ut uxorem tuā accipias. Respondente illo non facia: supplicauit ei pro quodam milite quē diu incarcerauerat. Hequaqm egre dietur me iuuente. Tunc medicus. Ergo ante diem crastinū egredietur. Quod ita factum est. Cum uero moriturus esset. in sinu cuiusdā matrone quā uero proprio tulerat iacebat. Cum eam illa diceret. dic mihi quid faciam post mortem uestram: respondit. Iuuenem nubere debes miles. Hec et uerba ultima fuere. Eadem nocte sanctimoniales q̄dam sū maurecij in colonia. in locū penarū transposita est: in quibus puteum magni horroris igneo tectū operculo. inter flāmas uidit sulphureas. De quo cū sui ductorem interrogasset: respondit ille. Due tantū animae in illo sunt: anima uidelicet maleficij imperatoris. et anima comitis iuliacensis. Mane uisū retulās eam eadem die rumor insonuisset colonie de morte eiusdem comitis: uisionem fuisse ueram intellexit. Iustum est fuit. ut qui pares erant in culpa: consortes fierent in pena. Anno ꝓxīo circa canonicus quidam aquensis. retulit michi de eodem comite uisionē satis terribilem. Post mortē inquit suam cuidam inclusae cui beneficerat uisibiliter apparuit. vultu lurido ac macilento ait. Ego sum miser ille wilhelmus. quandoq̄ comes iuliacensis. Quem dum illa interrogasset de statu suo respondit. Totus ardeo. Et cum leuasset uestem nitidissimā qua induitus uidebatur. mox flamma erupit: sicq̄ cum eadem disparuit. Audi mihi de pena cuiusdam mali sacerdotis. de pena plebani cuius animam prochiani sui in puteū agitauerūt.

Erat in quadam . vi . ciuitate sacerdos ministerium. luxurie et cōmessationibus uacans: animasq̄ sibi cōmissas omnino negligens. Qui cū mortuus fuisset. parrochiani sui sub eo defuncti. sacris cōprehensis in locis infernalibus illū arrare cepere et ducere. Tibi cōmissi sumus. tu nos neglexisti: et cū peccaremus neq̄ exemplo nos reuocasti. Tu occasio mīe damnationis fuisti. Quem cum agitarent lapides post eum mittendo: ille in puteū cadens nusqm comparuit. Hec omnia religiose de illo sunt ostensa. de pena sculteti de kolnē qui missus est in

Tempe quodā . vii . sucius quibusdam peregrinationis gratia profectus ierosolimā: cum in reditu nauigarent iuxta montem vulcanū. cuius perpetua sunt incendia: voces huiusmodi de illo resonuerūt. Bertrandus amico noster sculteetus de kolnere. frigus est: ignem ei copiosum preparate.

illu personā cognoscentes diem et horā
notauerūt: et cum ad propria redi
sent. eundem sculteti die et hora eadē
defunctū fuisse repererūt. Tunc acci
entes eius uocem: quid audierunt
indicauerūt. Quibus illa respondit.
Si sic res se habent: dignū est ut illi
succurram. Mox q̃ omnibus relictis
loca circuiuit sanctorū: elemosinis
et oracionibus pro anima illius deo
supplicando. Iste de saulcero de lechenich
qui eadē missus ē in vulcanū. viii

Alio tempore quidam flamingi
cum mare transierunt: de eodem
monte vulcano uocem huiusmodi
audierūt. Bonus amicus noster sy
uardus huc uenit. suscipite illū: qui
cum multo stridore missus est in vul
canū. Nam et ipse saulterus fuerat in
lechenich. Illi notantes tempus et no
men persone. reuersi iam dictā uillā
intrauerūt: et cum de saulcero require
rent. cum eadem die et hora qua uocē
audierūt in mari. obisse repererūt.
Iste de brunone de flustert q̃ eqam in
simile vulcanū ductꝰ ē. ix.

Est quod sequitur. Cum tempore
quodam conradus sacerdos de cyci
cassel. cum alijs prouincie nāe pere
grinis mare transiret: ante vulcanū
uox talis in eo audita est. Hic uenit
bruno de flustert; suscipite illū. Que
uox cum ab omnibus fuisset audita:
ait preductus sacerdos confratribus
suis. Testes estis uos omnes huius
uocis: et statim notauit in tabula.
eis presentibus diem et horā dicti.
Septem diēs bruno mortuus est. Cū
uero redirent a hierosolima: obuios
habuerūt peregrinos prouīcie sue.
Quos cum interrogassent de statu
predicti brunonis: perceperūt ab eis
q̃ mortuus esset. De tempore autem
scisscitantes. inuenerūt eundem diem
quo uocem in vulcano audierunt.
Conradus uero non multo post fuis
est monachus in bergis. Item de pena
brunonis filij eiꝰ qui in inferno pos
dem bruno ꝑmatum est. x.

nominis sui filiū reliquit: quē plen
ius suus uicijs q̃m possessionibus here
dauit. Erat enim ipse sicut et pater a
uarus ualde. pauperū exactor: et sim
modū luxuriosus. Ipse est bruno de
flustert: puncerna comitis de monte
in cuius obitu obsessa quedā liberata
est a demone. Cum die quādā demu
o uexaretur: dixerūt quidam ad de
monē. Dic nobis. ubi fuisti uel quare
reuersus es? Respondit ille. Vere max
imū festum habuimus. Ad obitū
brunonis congregati sumus ad in
star pulueris terre. Cuius animā
cum gaudio deducentes ad inferos.
locauimus eam in sede debita: po cu
lum infernalem ei propinantes. De
eucharido milite qui se eterit in fe
retro. xi.

Eodem tempore
mortuus est in eadem prouīcia
alius miles eucharidus nomine. et
ipse fur criminosus sicut superior.
Media nocte dyabolus corpus eius
erigens in feretro: amicis qui aderāt
terrorem mouisse. Timentes anima
eius ludificacionē demonū: corpus
ligantes ante missam illud sepelie
runt. De decano palerniese quē rex
arcturus suspendi ad mōtē gyber.

.xij.

In tempe quo henricus imperator subiugauit sibi siciliam: in ecclesia palermensi quidam erat decanus, nacione theutonicus. Hic cum die quadam suũ qui optimus erat perdidisset palefredũ: seruũ suũ ad diuersa loca misit, ad querendum illum. Cui homo senex occurrens ait. Quo uadis aut quid queris? Dicente illo: equũ dñi mei quero. subiecit homo. Ego nouu ubi sit. Et ubi est inquit. Respondit. In monte gyber: ibi eum habet dñs meus rex arthurus. Idem mons flammas euomuit sicut vulcanus. Stupente seruo ad uerba eius: subiunxit ille. Dic dño tuo ut ad diem quatuordecim illuc ueniat ad curiam eius sollempnem. Quod si ei diuerso omiserit graueter puniens. Reuersus seruus que audiuit dño suo exposuit: cum timore tamen. Decanus ad curiam arthuri se inuitatũ audiens et ueniens: infirmatus die prefixo moriens est. Hec godeschalcus cantonicus hirsiensis nobis retulit: dicens se eodem tempore ibidem fuisse.

De pena heroldi ducis ceringie missi ad vulcanum. .xiij.

Circa hoc tricenũ homines quidam ambulantes iuxta eundem montem gyber: uocem ualidam in hec uerba audierunt. Preparate locum. Modico facto interuallo: idem clamatum est. Cumque tercio clamaret: respondit nescio quis. Cui paratabo? Et ille. Dilectus amicus mihi ueniet dux ceringie: qui plurimum nobis seruiuit. Illi notantes diem et horam per literas audita regi friderico mandauerunt: interrogantes si aliqs in eius imperio fuisset mortuus dux ceringie. Et compertum est eadem hora bertolphũ ducem fuisse defunctum. Erat autem idem dux tirannus in manus, tam nobilium qm ignobilium exheredator: et fidei catholice desertor. Qui cum non haberet prolem, instigante uno auaricie plurima congregauerat pecuniam. Cum autem moriturus esset: rogauit sibi familiares, ut omnes suos thezauros conflarent in massam. Requisitus de hoc: respondit. Ego noui q cognati mei de morte mea gaudentes, sibi diuident thezauros meos. Si autem in massam fuerint redacti: inuicem se occident. Vides quanta inuidia? Referam tibi nunc aliqua exempla de penis predonum.

De pena friderici de kelle militis. .xiiij.

Quidam andernacensis clericus henricus nomine, cum die quadam ante lucem iret ad quoddam placitum, quidam ei occurrit in dextera nigerrimus: de cuius naribus fumus et flamma procedebat. Nunc uiam tritam tenebat: nunc extra uitans in campum discurrebat. Hec uidens clericus primum ualde territus est: et quia declinare non poterat, seipsum confortans, cruce se signauit contra diabolum: dexteram armans gladio contra hominem. Ignorabat enim quid esset. Cui cum propinquasset, cognouit eum quendam militem fuisse nobilem nuper defunctum, nomine friderichum de kelle. Videbatur enim circum amictus pellibus omnis: molem terre gestans in humeris. Ad quem clericus. Et tus uos dñs fridericus? Respondente illo

ego sum: subiecit. Vnde uenitis: et qd significant ista que uideo? Ego inquit in maximis penis sum: pelles istas aliquam uidue tuli. quas mihi ardentes se cao. Similiter partem cuiusdam agri michi iniuste uendicauit: cuius pondere modo premor. Si filij mei ista restituerent: multum penam meam alleuiarent. Sicq ab oculis eius euanuit. Qui cum recitasset die altera uerba patris filijs. maluerunt illum eternaliter in penis manere: quam dimissa restituere.

De henrico nodo qui post mortem multis in episcopatu apparuit. xv.

Treuerensi alter quidam miles erat henricus nomine. cognomento nodus. Nam et ipse malicioſus ualde: rapinas adulteria. mestus. periuria. hijs et si milia uirtutes iudicans. Hic cum mortuus fuisset in prouincia meyneuelt, in pellicio ouino quo uti solebat viuo muleos apparuit: domum filie maxime frequentans. Non crucis signo. nō gladio poterat fugari. Gladio sepe cedebatur: sed non poterat uulnerari. Cum anima cum sup hoc consuleretur dnm episcopum treuerensem iohannem: dedit consilium ut aqua claro dnico suspensa. domus et filia necnon et ipse si adesset aspergerentur. Quod cum factum fuisset: de cetero non comparuit. Eandem filiam genuerat de ancilla sua. cum tamen haberet legitimam: quam cum fuisset adulta. miser corrupit. Non e diu ex quo ista contigerunt. Quantum autem delectentur demones in mortibus illorum qui innocentes impetunt: subsequens declarat exemplum.

De tornamento occisorum iuxta monteuake

Sequenti nocte quando exercitus dicis iouanne a leodiensibus occisus est: seruus quidam comitis losensis iuxta monteuake. locum scilicet occisionis transiens: circa noctis principium maximum ibi uidit tornamentum demonum. Neq; inuidus spiritibus estimo tantam fuisse exultationem: si non magnam illic cepissent predam. De hijs uero qui in tornamentis cadunt nulla questio est. quin uadant ad inferos: si non fuerint adiuti bene figo contrariouis.

De waltero de mulene. xvii.

Sacerdos quidam de helbania prope castrum comitis losensis dum in crepusculo noctis transiret de uilla in uillam: uidit in campo uiciniorum mortuorum tornamentum mortuorum. ualde clamantium: dnm walterre de mulene. Erat idem walterus in mulena nominatus: nuper defunctus. Intelligens sacerdos illos esse qui multum nundinas execrabiles representabant: subsistens circulum circa se fecit. Cumq; uisio cessaret. et ipse procederet: iterum illos uidens fecit ut prius: sic usq; ad lucem laborans. Referam tibi hic exemplum de pena usuriarum.

De milite mortuo qui nocte serpentes et bufones loopiscum suspendit ante portam filij. xviii.

Miles quidam moriens bonis de musica conquisitis filium suum heredauit. Nocte quadam ad ostium fortiter pulsans: cum puer occurreret. et quod ibi pulsaret interrogauit: respondit. Intromittite me: ego sum dns huius possessionis. nomen suum exprimens. Puer per foramen septi

prospiciens. atque cognoscens respon
dit. Certe dis meus mortuus est; non
uos introducam. Cumque mortuus
pulsando perseueraret. nec proficeret;
nouissime dixit. Defer pisces istos filio
meo quibus ego uescor: ecce ad portam
illos suspendo. Mane exeuntes, repere
runt in quodam liganimine multitudi
nem bufonum atque serpentum. Reuera
iste est abyssus infernalis: qui igne sul
phureo decoquitur. No Quid scimus
de hijs qui male uiuunt. et tamen eleo
sinas multas faciunt? Sic Nichil eis
prodest ad uitam eternam. De bawa
ro qui post mortem iudici apparens
dixit sibi eleosinas nichil profuisse. xix.

Non multi anni sunt elapsi q
quidam ditissimus ministeri
alis ducis bawarie defunctus est. Noc
te quadam castrum in quo uxor eius dor
miebat sic concussum est: ut terremo
tus fuisse iudicetur. Et ecce ostio ca
mere aperto. quodam gigante niger
rimo cum scapulis impellente ma
ritus eius ingressus est. Quem cum
uidisset et nouisset: ad se illum uocas
super sedile lecti sui residere fecit. Nichil
uero territa eo q frigus esset partem
operimenti sui scapulis eius suppo
suit. Quem cum de statu suo interro
gasset. tristis respondit. Penis eter
nis deputatus sum. Ad quod uerbum
illa territa nimis: respondit. Quid e
quod dicitis? Nonne eleemosinas
magnas fecistis. hospitum uirum peregri
nis omnibus patuit? Non prosunt uo
bis beneficia ista? Respondit ille. Nichil
mihi prosunt. eo q ex uana gloria. nō
ex caritate a me facta sunt. Quem cū
de alijs interrogare uellet: respondit.
Concessum est mihi tibi apparere: si
non licet hic morari. Ecce ductor meus
dyabolus foris stat expectans me. Si
cut omnia folia arborum uerterentur
in linguas: tormenta mea exprimere
non possent. Post hec euocatus et im
pulsus. totum castrum ut prius concussum
uoces eulatus eius diuersus auditum.
Et hec est scriptura que dicit. Potentes
potenter tormenta patientur. Quam
graue peccatum sit luxuria sacerdotum:
sequens probat exemplum. de pena con
cubine cuiusdam sacerdotis qm dyabo
Concubina uenabatur. xx.

Quidam sacerdotis cum esset
moriturus. cum multa instancia cale
os sibi nouos. et bene lacrimatos fieri
petuit dicens. Sepelite me in eis: qua
de eum mihi erunt necessarij. Quod cum
factum fuisset: nocte sequenti longe
ante lucem luna splendente. miles qui
dam per uiam cum seruo suo equitans.
feminedis eulatus audiuit. Miratu
bus illis quid nam hoc esset. ecce mulier
rapidissimo cursu ad eos properans
clamauit. Adiuuate me. Mox miles
de equo descendens. et gladio circulum
sibi circumducens: feminam bene notam
infra illum retepuit. Sola enim camisia
et calceis predictis induta erat. Et cum
ex remoto quasi uox uenatoris terribi
liter bucinantis: nec non et latratus
canum uenatorum precedentium audiuit.
Quibus auditis illa dum nimis tre
meret. miles cognitis ab ea causis. e
quum seruo committens tricas capillorum
eius brachio suo sinistro circumligauit.
dextra gladium tenens extentum. Approxi

manu infernali illo uenatore: aut mu
lier miluti. Sancte me currere: ecce ap
propinquat. Illo fortius eam retinẽ
te: misera diuersis conatibus multũ
pulsans. tandem ruptis capillis effu
git. Quam dyabolus insecutus cepit
equo suo eam imponens: ita ut caput eã
brachius penderẽt ex uno latere. et cru
ra ex altero. Post paululũ multu sic
obuians: captam prędam deportauit.

De sanctimoniali q̃ infantẽ occisũ a se igneũ cursitabat. xxi.

Sanctimonialis quedam de mo
nasterio nobis uicino quod no
minare nolo. cum tempore quodam
concepisset ne proderetur eius stuprũ
partũ intra se necauit. Postea infirma
ta grauissime. ob nimiam uerecũdiã
confessis omnibus aliis stuprũ et parti
cidiũ tacuit: sicq; expirauit. Pro cui
anima cum quedam eius cognata plu
rimũ laboraret: defuncta ei in oratione
uisibiliter apparens. infantem igneũ
in manibus gestauit dicens. Infantẽ
hũc concepi et parturiui. animatum
interfeci: unde illum indesinenter cir
cumfero in tormentis. et est michi igni
ardens et deuorans. Si de hoc maxiq
peccato moriens confessionẽ fecissem:
graciam inuenissem. Ex quo colligitur
q̃ peccã que hic detecta non fuerunt p
confessionẽ: in futuro per penalem
deteguntur confusionem.

De iordano cardinali. xxii.

Ante paucos annos rome quidã
cardinalis defunctus est nomine
iordanus. De ordine cisterciensi assũp
tus fuerat: sed uita ordini minime cõ
cordabat. Erat enim auarus ualde: sicut
a quodam abbate audiui. Habebat
autem notariũ nomine pandolphũ.
Huic eum pro quodam negocio misis
set: interim expirauit. Eadem hora
cum ille expleto negocio rediret: mane
ante lucem turbam miserabilem in
agro uidebat. Sedebant homines in
iumentis. in ore caudas habentes: ter
gis dorsis ad capita illorũ. Quos iorda
nus cucullatus nudis pedibus
sequebatur: duobus demonibus se
ducentibus. In quorũ aspectu dũ nota
rius nimis horreret: clamauit cardi
nalis. Pandolphe. pandolphe. Subsis
tente clerico. et dicente: quis es aut q̃d
clamas: respondit ille. Ego sum ior
danus dñs tuus. Dicente illo: quo du
cimini: Respondit. Ante tribunal xpi.
Et ille. Nostis quid de nobis fit futurũ:
Non noui inquit deus scit. Sed cũ illuc
uenero. beatus petrus de cardinalatu
mea pro me reddituris est rationẽ:
sanctus benedictus de cuculla. Si illã
michi obtinere potuerit: saluabor.
Si autem dampnabor. Sicq; oculis
eius subtractus est. Referam tibi nũc
quod ante biennũ audiui. De euerwa
co ad infernales penas deducto.

Theodericus traiectensis xxiii.
episcopus seruũ quidam habe
bat nomine euerwach. prouidũ satis
qui in diuersis locis bona illius dispẽ
sauit. Erat enim in cõmisso fidelis. in ad
ministratione utilis. diligens ac circũ
spectus. Propter quod a dño suo amia
batur. Vnde quidam ex officialibus
ei detrahentes: et mendacia accusabant
illũ apud episcopũ dicentes. Domine:
non fideliter ut estimatis euerwach bõ

uestra dispensat: consulimus ut eū eo
computetis. Quod cum factū fuisset;
tam rationabiliter computauit. ut
omnē episcopo tolleret suspicionem.
Habebat eū omnia notata in cartula
Salsantiliz accusatoribus de compu
tatione: cum episcopus respondisset
optime computauit: dixerūt illi. Ne
quaqm: sed computet nobis audiētib;
et cōumeratur maximū uobis dāpnū
intulisse. Quod cum ei intimatum
fuisset ab episcopo: ille timēs emulor
insidias. maxime quia cartulam pdi
derat: aut intra se. Si aliquid modo in
computatione turbauero. oportet me
torqueri in corpore: uel usq; ad mortē
incarcerari. In mutatione igitur dyaboli
cuius instinctu ab iudis indebite uex
abatur. campū solus intrauit: ipmq;
dyabolum aduocans: sic affatur dicēs
Dne. si mihi occurreris in ista necessi
tate: hominū tibi faciam: et in oībus
tibi pareo. Cui dyabolus respondit.
Si abrenūciaueris altissimo matriq;
illius. te suscipiam: et de oīb; pericu
lis cum multa confusione tuorum
emulorū a me liberaberis. Quid plu
ra: Abrenūciat miser xpō. hominū
facit dyabolo: prospere succedit compu
tatio. Ab illo tempe cepit dyaboli ur
tutes magnificare: xpm uero blasphe
mare. Qui cū vndecim ānis in hac blas
phemia perseuerasset: accidit ut magi
ster oliuerus scolasticus colonensis.
eiusdem crucem predicaret. Cuius predi
cationi ille instanter restitit: ut quadā
die cōmotus oliuerus dixerit ei in audi
entia totius populi. Tace infelix. Vas
enim dyaboli es: qui et loquitur per os
tuū. cum tamen statum eius ignora
ret. Quapropter oliuerū occidere co
gitabat. arbitrans per hoc dno suo gra
tum obsequiū prestare. Et ecce tertia
die subitanea infirmitate pocupatus
post paucos dies impenitens defūctus
est: et ab eo cui se reddiderat ad loca
penarū deductus est. Primo loco sicut
ipe resurgens a mortuis confessus est.
missus est in ignem inmollerabilis ar
doris. ut diceret si ex oēbus mūdi lignis
vnus ignis esset confectus: mallem i
eo usq; ad diem iudicij ardere. qm per
spacium vnius hore illum sustinere. Ex
quo extractus. iactatus est in locum
tam frigidissimū: ut optaret redire i
ignem. Deinde ductus est in tenebras
palpabiles. tamq; horribiles: ut dicēt
intra se. Si seruuisses deo centū ānis.
bene te remuneraret: dūmodo liceret
tibi redire ad frigus. In hunc modū ser
reliquas penas quas scriptura enume
rat pertransiuit. Quo in extrema pe
na posito. dns opera eius priora consi
derans: et ut passa uniuersaliz crearet.
miserius illius. angelū suū misit qui
diceret ei. Ecce talem mercedē accipiēs:
qui seruisti dyabolo. Et subiunxit. Si
tibi liceret redire ad uitam. uelles pro
peccatis tuis satisfacere deo: Ad quod
uerbū ille suspirans ait. Dne si hoc est
possibile: nullam abiuere satisfacti
onem. Tunc angelus. Dno placet ut
ad corpus redeas: et quia in cruce pec
casti: per crucem satisfaces. Mox se in
feretro erigens: omnes exceptis duobus
in fugam conuertit. Quibus ait. Ne ti
meatis quia ego sum. Statimq; sacerdo
tem accersiens. peccata sua confessus e:

et crucem suscepit. cum dñō ordine ep̃o
transierunt. In qua singulis diebus
in pane et aqua ieunauit: iuxta equū
suū in quo uestes et arma eius porta
bantur. nudis pedibus cucurrit. Et cū
petris secantibus sanguis profluens
uiam cruentaret: satis a confratribus
arguebatur. Quibus respondit. Sta
tora horā sustinui. Qui cum pene oīa
sua in xp̃i seruicio expendisset: cū p̃dō
episcopo redeuns mare transiuit. Qui
cum reuersus fuisset ad uirorem suam:
sacro igne tactus est. Cui ardenti qua
dam nocte in sompnis dictū est quia
si ad ecclesiam sā nycolai accederet: sta
tim conualescere. Vbi dum oras qua
tuordecim oraciones dixisset nec conua
luisset: desperatus ait. Sancte nycola
e quid moraris. Mor iet qñādecimā
incepit: perfecte cōualuit. Qñ ecclesiā
de suo pr̃imonio reedificans: in ha
bitu religioso cū uxore sua deo et sc̃o
nycolao deseruiuit. Nunc de penis pur
gatorijs aliqua tibi proferā exempla:
causas purgatorij uiuēs satis subnec
tendo. De purgatorio cuiusdam usu
rarij leodiensis. xxiiii.

Usurarius quidam apud leodiū
defunctus est: et ab episcopo de
cimiterio eiectus. Vxor uero illius sedē
apostolicam adiens. cū pro cimiterio
supplicaret. et papa non ãmitteret: ĩ hūc
modū pro eo allegauit. Audiui dñe q̃
uir et mulier unū sunt. et q̃ apostolus
dicit. uirū infidelem posse saluari per
mulierem fidelem. Vnde quodq̃ minus
factū est a uiro meo. ego que pars cor
poris eius sum liberaliissime supplebo:
parata esse sum pro illo includi. et deo
pro eius satisfacere peccatis. Supplicā
tibus uero pro ea cardinalibus: ad mā
datum dñi pape cimiterio restituitur
Juxta cuius sepulchrū illa domicilium
fieri fecit: in quo se includens. elemosis
ieuniis. oracionibus. et uigiliis. die
noctuq̃ deum pro illius anima placa
re studuit. Septem uero annis expletis:
ille ei apparens in uestre pallida. grati
as egit dicens. Reddat tibi dñs. quia
propter tuos labores eruitus sum de
profundo inferni. et de penis maximis.
Et si adhuc alijs septem ãnis similia
beneficia impenderis omnino liberabor.
Quod cum illa fecisset. uerū ei in uestre
alba et facie iocunda apparens. ait. Gra
cias deo et tibi: quia hodie liberatus sū.
Nequaq̃m predictus usurarius fuisset
a penis liberatus: si non habuisset fi
nalem contricionem. Quantū uero
uirtū amicitie deus in suis electis pu
tat: sequens sermo declarat. De
purgatorio cuiusdam prioris de
in monasterio claraualle. xxv.
clarauallis prior quidam mortuus est
iuxta modū religiosis. et amator dis
cipline ꝓpuus. Hic post mortē amicis
dei azelino in oracione uisibiliter appa
rens: forma et habitu status suū satis
ostendit. Erat eñ facies eius pallida
ac macilenta: cuculla tenuis et attrita.
Quem cum interrogasset quomodo haberet:
respondit. In magnis penis hactenus fui: sed gracia cuiusdā fratris qui
michi plurimū astitit. in proxima sol
lempnitate sc̃e marie dñe nr̃e liberabor.
Stupente illa ac dicente. nos putamus
nos esse ualde sanctū: respondit. Nichil
aliud deus in me punitur: nisi q̃ minus

fui solluatus ampliare possessiones mo
nasterij. sub specie uirtutis uicio auta
rice deceptus. Audi nũc aliquid de pe
na luxurie. De purgatorio marie m
oc temple. Cisca. xxvi.

Quando dñs henricus abbas nr
uisitauit in claroeampo; etiam sorores
in nazareth uisitauit. Eadem nocte
dictis matutinis. cum se paululum
reclinasset. huiusmodi uisionẽ uidit.
Vidit enim se esse in quodam loco parieti
bus clauso. in quo grauissima suspiria
audiuit; sed neminẽ ibidem uidere potu
it. Cumq audita suspiria diu cauẽt; cau
sam admirans sic ait. Adiuro te per
dnm nrm ihm xpm: ut quid tu sis di
cas michi. Tunc quasi aliquid accedere
propius sentiens. nichil tamen uidens:
audiuit responsum. Ego sum una
misera anima. Et ille. Satis miser ge
mis. cum tamen ignorem causam mi
serie tue. Respondit illa. In acerbissimis
sum penis. Ad quod abbas. Que est cau
sa penarũ tuarũ? Cui illa. Quia non
seruaui castitatem. Et ille. Iuuenis uel
culus an femina? Respondit. Femina.
et nomen michi maria. Abbas subiun
xit. Doceris ne uiuam. Et illa michi res
pondit: sed ad preces conuersa sic ait.
Rogo uos per omnipotentẽ deum. ut
dicatis michi ad minus psalteriũ vnũ
et aliquot missas. Cuius precibus cũ
libens ãmisset: subiecit. Possem ne u
dere te? Et ecce uidit coram se stare pul
chram iuuenculam. tonsuratã more
claustraliũ. et subnigra tunica. Et sta
tim expergefactus est. Dicta uero ꝑma
quid uiderit michi et ceteris qui tunc ꝑ
sentes eramus. retulit. Recitata est iusio
etiam sororibus de nazareth: sed non est
inuẽta ibi maria. Cum uero uenisset ĩ
syon que etiam est domus sanctimoni
alium. post uerba exhortationis. uisionẽ
retulit: mariã suam inuestigans. Et
ecce una sanctimonialium materera eo
dem marie hec audiens: secretius abbi
dixit. Dic mihi maria hec filia sororis mee
fuit. sanctimonialis nigri ordinis; et
est ante octo ãnos defuncta. Que cum
fuisset in quadam grangia monasterij:
quidam clericus eam corrupit et ꝓgnã
uit. Cumq in partu periclitaretur
uocans parentes cum reliquis amicis
confessa est eis peccatũ suũ cũ gemitu
cordis. sicq expirauit. Illi uero de salute
anime eius desperantes: michil ei bene
ficii impenderũt. Audiens hec abbas
gratias egit deo. qui non tradit bestijs
animã confitentẽ sibi: plurima psal
teria. orationes atq missas in mona
sterijs. et in dominibus religiosis ei obti
nuit: exceptis his que ipse ei specialiter
impendit. De purgatorio cuiusdã
matrone ꝓter artes magicas. xxvii.

Miles quidam uenens ad sororẽ
bertradam inclusam de uolmẽ
stene. pro anima uiri sui nuper
defuncti illi supplicauit. Cui cõsti illa
apparens: in penis magnis se esse con
questa est. Que dum causam require
ret penarũ. eo q pro honesta et bona
muliere haberetur: respondit illa. Pro
arte magica. Intuit enim ne maritus
meus cum alijs mulieribus peccaret
si me odiret: et ego illi essem causa ad
ulteriorũ. Vnde quibusdam artibus
sicut edocta fueram: ad amorem mei
illum inflãmauit. Et quia in causa

non fuit libido. sed pia intencio: bene
potero iuuari. Hec cum celata fuisset
multo: uxor ualde condolens. oracõibz
ieiunijs. et elemosinis illi succurrere
studuit: animã eius quibuscumqz po
terat cõmendans. Nõ Terribile est
q deus iudicio nõ tam minima. ma
grauiter punit. Ad hoc referã
exemplum. de monacho qui post
mortem socio apparẽs dixit nõ pu
tasse dũm fuisse ꝛc xxviii.

Monachus quidam ordinis nri
nuper cuidam post mortem apparens.
requisitus de statu suo sic respondit, Si
qũ putassem dnm fuisse tam districtũ
Nam minima que hic non fuerunt p
satisfactionẽ delata: obseruat. Deinde
subiuncit et hoc. Deus inquit ignoscat
prelatis nris. quia magnis et multis
sepe nos subiciũt penis. Valde illorũ
precepta ligantur. Quando eũ ĩdiscrete
aliquid precipiũt. et subdita hoc minus
attendũt. uel pauperdiũt. futuro iudi
cio reseruatur. Audi iuuẽ de uno pri
nacie exemplum. de scolastico q̃ post
mortem ĩpsius tabulã pressit et fudit
In regno francie domus est. xxix.
que pruli dicitur. ordinis nri. In hac
contigit res satis mirabilis. Adolescẽs
quidam in eadem domo factus est no
uicius: quem magister suus nior secu
tus est. Qui cum factus fuisset mona
chus: ita districte se habuit. ita singu
laris fuit: ut abbas timeret. et pro
mãsuetudine feruore sepius argueret. Si
le uero salutaribus monitis non acq
iescens. in pertinacia sua perseuerauit:
sicqz post aliquot annos defunctus est
Nocte quadam cum abbas quarta
feria ad laudes staret. et contra altare
respiceret: tres personas quasi tres can
delas ardentes ad se uenire conspexit.
Quibus propius accedentibz cognouit
omnes. Medius fuit predictus scolasti
cus. et ex utroqz eius latere duo cõuersi.
nuper omnes defuncti. Tunc abbas
memor primacie scolastici: interroga
uit eum dicens. Quomõ habes. Respõ
dens illo. bene: mox subiunxit. Numqd
aliquid passus es pro inobedientia tu
a. Etiam inquit multa et maxima tor
menta. Sed quia intencio mea bona
licet mãsueta fuerit: dns mei misertus
est. nec sum dampnatus. Interim choro
cantante uersiculũ. pedes sanctorum
suorũ seruabit: scolasticus signa sue
presencie ibi relinquere uolens. tabulã
substratam tam fortiter calce pressit:
ut frangeretur. Sicqz disparuit. Abbas
tabulam fractam reparari non prui
sit: in testimoniũ tam manifeste uisio
nis. Sunt quidam minus sũt primates:
ita alii uerbis et signis minus sũt leues.
de Johanne sacrista uilariensi qui
apparuit abbati. xxx.

Sacrista quidam apud uilariũ
meis temporibus defunctus est.
Iohannes nomine. Hic quidem religio
sus satis fuit: sed in uerbis atqz signis
leuem se exhibuit. Die quadam post
mortem eius cum dns henricus tunc
abbas intraturus esset oratoriũ: et vnũ
pedem intus posuisset. clara luce pdcus
Iohannes illi apparens: ad pedes eius
procidit oracionem postulans. Quo vi
so abbas territus pedem retraxit: ostiu
m post se clausit. Et iudicatũ est a
fratribus causam purgatorij eius

maxime fuisse leuitatem. Ad Quid si ipsi abbates ordinem suum minus custodierunt? Ad Sicut subiecto probabitur exemplo pene subiacebunt. De purgatorio abbatis q̃ multus iuit ad

Rentaum michi labores. xxxi.

Nuper henricus maior cellarius de claustro uisionem notabilem. Contigit ut die quadam haberem socium uice monachum ordinis nri. qui dixit michi. Habebamus abbatem unum in disciplina satis perfectum: excepto hoc solo q̃ pene minqm̃ cum fratribus egere voluit ad labores manuum. Hic cum moriturus esset. et monachus quem pre ceteris diligebat ei seruiret: aut ei idem monachus. Oro te rogo uos iniuncta caritatis: ut infra hos triginta dies de statu uestro me certificetis. Respondit abbas. Si michi concessum fuerit: libenter faciam. Sicq; defunctus est. Monachus uero quia multa fecerat et bona. cum diramis lacrimis in oratione deum pro illius excessibus placare studebat. Tricesima die cum iam monachus de abbatis reditu desperasset: illi oranti apparens ait. Ecce hic sum sicut promisi tibi. Erat a cingulo et sursum tam corpore q̃m uestes valde clarus: crura uero eius ulcerosa ad instar carbonum nigerrima. Requisitus de statu suo respondit Tormenta que in cruribus sustinui: nulla lingua posset exprimere. Dicente monacho que fuit causa tantorum tormentorum? Ille subiunxit. Quia frequenter de labore mansi: nulla certa necessitate me detinente. In residuo corpore: nichil penarum passus sum. Roga ergo conuentum ex parte mea. ut aliquas orationes pro me deo offerat: et spero me citius fore liberandum. Vnde inquit sanus esse liberatum? Respondit ille. Ante hoc altare tibi apparebo. Dicta sunt hec prior. mingunt orationes. apparet uerum monacho: ab omnibus penis se ereptum gratulatur. Nou Maior utrum plus mortuis ualeant orationes uel elemosine? Ad Audi de hoc solutionem cuiusdam mortui. De mortuo qui elemosinas proposuit ordinibus

Quidam post mortem. xxxii.

amico suo apparens. cum ab eo interrogaretur utrum sibi magis uellet impendi orationes siue elemosinas: respondit. Elemosinas elemosinas: orationes enim tepide sunt. Nec denuo iustorum orationes excludunt. Nou Quid sentis de missis? Ad Nulla oratio nulla elemosina ad ereptionem animarum misse potest comparari. In missa xps orat: cuius corpus et sanguis elemosine sunt. Has elemosinas pauper quedam anima sibi dari post mortem rogauit: sicut sequens docet exemplum. De mortuo qui petiuit tres missas in ordine nro.

Adolescens quidam. xxxiii.

nobilis ad claramallem uenens receptus est in conuersum. Qui non alta sapiens sed humilibus consentiens: ad quandam grangiam missus. factus est ibi optimo ouium. Qui cum die quadam oues sibi commissas in agro pasceret. apparuit ei quidam suus consobrinus in adolescentia defunctus. De cuius inopinato aduentu dum admiraretur et diceret. vnde tam subito adueniens. et quid queris: respondit. Mortuus

sum et penis maximis crucior. Et conuersus. Poteris iuuari nec me: Respondit, Si potero habere tres missas in ordine uno: mox liberabor. Audiens hec conuersus cum licencia magistri sui ad claraũallem festinauit: et quid uiderit uel audierit priori reuelans. tres missas iam dicto defuncto impendi supplicauit. Cui prior gratanter ãnuens respondit, Ego unã celebrabo: duobus sacerdotibus alias duas iniũgam. Dictis uero missis, mortuus iterũ conuerso apparens gracias egit et dixit. Beneficio triũ missarũ que pro me dicte sunt: ab omnibus penis meis liberatus sum. Flet mirari debes si tantũ ualet dnica corporis ĩmolacio: cum quibusdam animabus ad liberacionem prosit becuis uerborum absolucio.

de purgatorio xpiani monachi uallis sancti petri. xxxiiii.

Cum moreretur bone memorie xpianus monachus noster: abbas geuardus domui non fuit. Qui eũ septimo die capitulo presideret, et cantor diceret sedm consuetudinẽ ordinis: dñe absolute fratrem nrũ defunctũ: hys uerbis eum absoluit. Requiescat in pace. Eadem nocte xpianus cuidã seniori presbitero nomine sifrido, huic temporis noticia. et nichil prorsus de hac absolucione sicuti apparens in somnis: ait. Hodie liberatus sum. Qui cum uisionem magistro suo ludolpho recitasset: ille absolucionis ordinatus. satis ãmiratus est uerborum uirtutem. Non Mirror si sancti sub quorũ regula religiosi uiuunt. post mortem ceteris sanctis eis magis succurrant? Nd. Etiam sicut hic declarabitur. de purgatorio sãmoialis in rynndorp aut sanctus benedictus

Non est diu q' astitit. xxxv. sanctimonialis quedam in rynndorp. quod iuxta bũnam situ est elizabeth nomine. defuncta est. Est autem monasteriũ ibidem de regula sancti benedicti abbatis. Diligebat eũ eadem elyzabeth specialiter sciũ iohannem euangelistam: quidquid poterat honoris illi impendens. Habebat carnalem sororem in eodem monasterio: que aleidis uocabatur. Hec cum nocte quadam dictis matutinis. in lecto suo sedens officiũ defunctorum decantaret: uocem circa se audiuit. Et cum requireret que esset: respondit. Ego sum elyzabeth soror tua. Et illa. Quomodo habes soror? Respondente illa. male quidẽ habui: sed modo bene sum. aleidis subiuncit. Profuit tibi aliquid sanctus iohãnes quem tam ardenter dilexisti. Respondit illa. Vere nichil. Qui michi astitit: sanctus pater noster benedictus fuit. Ipse eũ gemia sua flexit pro me ante deũ. de purgatorio margarete sci monialis de monte sci saluatoris.

Circa hoc triennũ xxxvi. puella quedam parula nouẽ ut puto annorũ. in monte sci saluatoris: in aduentu ipius saluatoris mortua est. Defuncta uero clara luce conuentu stante in choro. eiusdem intrauit: ante altare profunde satis inclinauit: sic in locum suum ubi stare soluta erat. secedens. Quã iuxta se alia puella pene eiusdem

etatis stare uidens. et mortuā cognoscēs;
tanto horore concussa est ut notare
tur. Requisita uero a dña benigna ab
batissa cur ita in choro conauteretur;
respondit. Sic et sic soror gertrudis in
choriū uenit: et cum dictis uesperis cō
memoratio fieret dñe nre sce marie
uirginis. ad collectam se in terrā pro
stravit. Finita collecta se erigēs: abijt
Hec fuit causa hororis mei. Abbatis
sa illusiones timens diabolicas: aut
puelle. Soror margareta. si denuo ue
nerit ad te soror gertrudis: dic ei. Bene
dicite: et si responderit tibi dñs. interro
ga vnde veniat uel quid querat. Se
quenti die iterū illa uenit. et salutata
cum respondisset dñs. puella subintulit
Bona soror gertrudis. unde tali hora
venis. uel quid queris: Respondit illa
Ad satisfactionē huc uenio. Quia libē
ter terium in choro sustinerem. semple
na uerba proferens: idcirco in eodem
loco iussa sum satisfacere: ubi me con
tigit peccare. Et nisi tibi de eodē uitio
cauteas: eandem penam moriens susti
nebis. Cum quarta uice predicto modo
satisfecisset: aut consorori. Modo satis
factionē meam compleui: de cetero
me non uidebis. Quod ita factum ē.
Nam ea aspiciente tendebat uersus ci
iterū: mirabili uirtute muriū eius
transcendens. Ecce tale fuit purgato
riū huius uirginis. Quibusdā sola
carencia diuine uisionis purgatoriū
est: sicut in hoc patet exemplo. De
purgatorio wilhelmi monachi.

Monachus quidam . xxxvii.
wilhelmus nomine. apud nos
defunctus est. Puer quidē ad ordinem
uenit: quia purus et impollutus. De
nere nobilis erat. sed uirtus meritis
magis illum nobilitauit. Completo
anno probacionis. sequenti die cepit
infirmari: et post paucos dies sancto
fine decedens. Qui statim post mortē
cuidam monacho apparens. cum de
statu suo requireretur: respondit se
esse in penis. De quo uerbo cum ille
territus fieret et diceret. si tu es in penis
qui nīquā peccasti. quid fiet de me pec
catore meique consimilibus: consolās
eum defunctus ait. Noli flere. quia
nullam aliam patior penam nisi q
nondū uidi deum: ipsam dilacionem
gloriē penā reputans. Et adiecit. Ach
quī clarum erit. quod statim uenier
ante deum. Rogate inquit ex parte
mea dnūm abbatem. ut in capitulo
orationes iniūgat pro me ad tempus
et ut ipse pro me dicat collectam: sicq
liberabor. Dicente monacho. unde
erit collecta illa: Respondit. De sō
michaele. Mane cum iusio recitata
fuisset dūo henrico abbati. ipse de ar
changelo statim celebrauit: et in capitō
psalmū. quemadmodū desiderat cerui
ad fontes aquarū. dicendū per septem
dies omnibus pro eo iniūgens. Illa
uirtus orationū. Conrado nūc priore
loci sancte marie stante in choro cum
in uno uersiculo leuiter dormitaret.
sepedictum wilhelmū sub pallio bē
dei genitricis marie stare conspexit:
cum multa gratulatione dicentem.
Modo omnino liberatus sum. Eodē
tempe predicto monacho sedō appare
testatus est tantū septem diebus se
fuisse in purgatorio: id est in carēcia

dnunc uisioms. De purgatorio sc̄i patricij et penis eius. xxxviii.

Loquamur nūc aliquid de purgatorio. No Vbi est purgatoriū? Mo Quantum ex uarijs colligitur uisionibus. in diuersis locis huius uūdi. Paschasius teste gregorio ī calore termacū purgabatur: monachus q̄dam sancti eucharij in rupe quadam nuda treuerim post mortem anno ī negro stetisse. et aeris inclemenciā ibidē sustinuisse narratur. Qui uero de purgatorio dubitat. secundum pergat. purgatoriū sancti patricij inteat: et de purgatorijs penis amplius nō dubitabit. No Vellem aliquid certi nosse de eodē purgatorio. Mo Cum sanctus patricius gentem illam conuerteret et de penis futuris dubitarent; precibus obtinuit a deo illum locum. Est autē fossa humilis muro uallata: et sunt ibi regulares. Non est peccator adeo magnus cui alia satisfactio inūgatur. q̄n ut una nocte in eodem sit purgatorio. Volentem intrare. premissa confessione. cōmunicant et inungūt: thuricificant et instruūt. Videbis inquiūt hac nocte insultus demonū et penas horribiles: sed non poterūt te ledere: si nomē ihu semper habueris in ore. Et si demonibus blandientibus siue terrentibus consenseris. et ihm inuocare neglexeris: peribis. Quem in uespera ponentes super fossam. locum claudunt. et mane reuertentes: si non cōparuerit ulterius non exspectatur. Multi ibi pereūt. multi etiam reuersi sunt: quorū uisiones a precinctis fratribus conscripta sunt. et uolentibus legere ostendūtur.

De monacho qui idem purgatoriū intrare uoluit. xxxix.

Monachus quidam ordinis nostri et licencia proprij abbatis purgatoriū sancti patricij intrare uolens. dissuadentibus sēdm morem fratribus et priore: super marginē fosse positus est ī uespa. Mox locus est uersus in baratrū: et eor demones quasi de abysso ebullientes. dicerūt monacho. Si uis intrare ad nos depone crucem: cucullam ad ī star crucis formatam sic uocantes. Quibus ille respondit. Vestem meam nō deponam. Paratus sum intrare. paratus sum uobiscum contendere: sed nō sine uestis professionis mee. Cumq̄ tota nocte in hūc modū cum eo uerbis disceptarent. nec tamen tangerent: mane in eodem loco ubi fuerat dimissus repertus est.

De uera abbatis corbeye. Capl̄ xl.

Tempore salimatis inter ottonē et philippū. peregrinus quidā de transmarinis uenetis partibus. selauiniam suam pro uino quod in illis partibus fortissimū est exponēs: in tantū bibit. ut inebriatus a mēte sua alienaretur: sic ut mortuū eum estimarent. Eadem hora ductus est spiritus eius ad loca penarū: ubi sup puteū igneo operculo tectū residere conspexit principem tenebrarū. Inter cetras animas adductus est abbas corbeye: quem ille multū salutās cum calice igneo potum sulphureum ei ministrauit. Qui cum bibisset: amoto operculo missus est in puteū. Peregrinus uero cum ante limina infernalia staret. et talia audendo tremeret: dy

abolus fortiter clamauit. Adiuate eu
am michi dñm illum qui foris stat:
qui sero uestem peregrinationis sue
pro uino exponendo inebriatus est.
Quo audito peregrinus ad angelum
dñi qui eum adiuuerat respiciens: p
misit q̃ nũq̃m inebriaretur. dũmodo
illa hora de imminẽti periculo liberaret
eum. Qui mox ad se reuersus. diem
et horam notauit: rediens q̃ in terrã
suam. eodem tempore predictũ abba
tem obisse cognouit. De pena rudin
geri et potu eius. xli.

In diocesi coloniensi. nõ procul
a colonia. miles quidam erat nomine
rudingerus. sic totus deditus uino:
ut diuersarũ tabernarũ dedicationes. tã
tum propter bona uina frequentaret.
Hic cum moriturus esset: filia eum
rogauit. ut infra triginta dies sibi
apparet. Quo respondente. hoc fa
ciam si potero. expirauit. Post mor
tem uero filie per uisum apparens: a
it. Ecce presens sum sicut postulasti.
Portabat enũ cruseiminũ in manu sua:
in quali in taberna potare solebat.
Dicente filia. pater quid est in uase illo:
respondit. Potus meus et pice et sul
phure confectus. Semper ex illo bibo:
nec eum epotare ualeo. Sic q̃ dispa
ruit. Et statim intellexit puella. tam
ex precedenti uita q̃m ex pena. modi
cam uel nullam esse spem saluationis
eius. Vinũ quidem hic blande ingre
ditur: sed nouissime mordebit ut co
luber. De pena sacerdotis propter
sclauiniam peregrini. xlij.

Hiis illud tempus quo occisus
est conradus episcopus hildens
hemensis: peregrinus quidã in uilla
quadam moriens. sclauiniã suam
sacerdoti legauit: aiam suam illi cõ
mendans. Quam uestem sacerdos sus
cepit: sed de anima modicũ curauit.
Serui uero siue pueri: noctibus se illa
tegebant. Non multo post idem sacer
dos. in ordine nõ factus est nouicius.
Nocte quadam in dormitorio iacens
et dormiens: per uisionem raptus est
ad loca penarũ. In quibus maximus
erat demonũ concursus: et occursus.
Alij animas deducebant. alij suscipie
bant: alij tormentis debitis fundebãt.
Magnus illic erat clamor et tumultus:
gemitus et planctus. Interim predic
tus episcopus claustris infernalibus
presentatur: sed principis tenebrarũ
uoce lugubri presentantes sic affatur.
Reducite reducite illum: non enim nost
est. innocenter occisus est. Sacerdos
talia uidens et pauens: post ostiũ se
occultauit. Videns diabolus in an
gulo quodam predictã sclauiniam
dixit. Cuius est uestis illa? Respondent
Sacerdotis illius qui stat post ostium
Quam cum a quodam peregrino i
eleemosina recepisset: nichil beneficij
anime illius impendit. Ad quod di
abolus. Valde occupati sumus: expe
dianus nos statim ab illo. Tollens
q̃ uestem quasi in fundam atq̃ bul
lientem lriuam mittitur: et qua cũ
faciem et collũ sacerdotis percussisset:
ille exclamatus fortiter clamauit. Adiu
uate adiuuate. Quem cum signo
rum cruces compescerent: respondit. Eu
mordet eu mordet. Tunc surgentes
inuenerũt caput eius totũ mustũ:

sicq; in infirmitate illi deportauerunt
sepulturi. Nullam enim fecerat de eade
negligentia confessionem. Ipse ergo
que tristia sunt omittis: ueniamus
ad premia patrie celestis. De gloria
irmetrudis abbatisse in dieckirgen
in monasterio sanctimonialium. xlim.
quod dieckirchen dicitur. abbatissa
quedam fuit nomine irmetrudis. E
rat enim uirgo corpore et amatrice disci
pline: et totius normia iustitie. Cum
uero moritura esset. passione coram
se legi fecit: et cum uentum fuisset ad lo
cum illum. in manus tuas commendo
spiritum meum. et multa pietate cordis
hec uerba que ei ultima fuerunt dixit
O amantissime uirginum. Statimq; a
gonizans. cum xpo in manus xpi
spiritum emisit. Que post mortem
cum bte azelime apparuisset. et illa
de statu eius sciscitaretur: respondit
Statim in ipsa hora quando anima
mea egressa est de corpore: fuit ante
deum. Et illa. Quare soror non appa
ruisti mihi per hos triginta dies.
Respondit. Ego fui in gloria. et tu cir
ca reliquias sanctarum virginum multum
tempus occupata: nec te uolui
impedire. De gloria sanctimonialis
que azelime apparuit in specie ig
nea et de tunica sti dauid. xlim.
Hec azelina habebat quadam
sororem spiritualem in congregacone
unice dilectam. Que cum moritura
esset. rogata est a bta azelina ut sibi
post mortem appareret: quod et fecit.
Nam cum die quadam staret in oone
azelina: soror defuncta apparens ei
in specie ignea. sciscitatur de suo statu.
uerisimilo dauino respondit dicens.
Sicut audiuimus sic uidimus in ciui
tate dei uirtutum. in ciuitate dei nri. et
Nichilq; aliud loquens: oculis eius sub
tracta est. Cum mortuus esset beate
memorie dauid monachus claustre
sis. cuius uita signis et uirtutibus val
de extitit illustris: data est predicte
azelime una ex tunicis eius. Quam
cum propter uiri sancti amorem ualde
uneraretur: ille quadam die et appa
rens dixit. Bona soror. tunica mea no
est tibi necessaria: sed quidam peccator
conuersus est in claustro gerhardus
nomine. cognomento washart. illi des
eam. Quod et fecit. Sciens hoc frater
eius carnalis fridericus monachus
noster: partem sibi dari petiuit. Qm
ille per medium scindes partem sibi re
tinuit: reliquam fratri transmisit. Q
quam plurime sanitates apud nos
facte sunt. De gloria monachi cui
ad instar sagitte fuit ante deum.
Monachus quidam xlv.
ordinis nri alteri cuidam mo
nacho sibi familiari apparens post
mortem in gloria multa: cum de sta
tu suo requireretur. respondit. Qm
sagitta de arcu emissa tam cito uola
re potuit ad locum destinatum: quam
anima mea de corpore egressa fuit
ante deum. Hec mirum. Quadragita
tem annis xpo in ordine seruerat: ad
instar sagitte multos salubriter vul
nerans exemplo recte conuersacionis.
pennis subleuatus contemplacionis.
De scolare cuius aia in specie colube
assumpta est. xlvi.
In ciuitate bunensi.

quedam inclusa erat habitans: religiosa satis atq; deuota. Per eam nocte quadam tumulus celle sue splendorem mirabilem cernebat, et diem esse putabat: cerrica propter horas nondum dictas. surgens fenestram uersus aquilonem aperuit: et ecce iuxta caput sepulchri cuiusdam scolaris cecinit: illic sepultum. miri decoris feminam stare conspexit. Gloria corporis eius eandem lucem exprimebat. Stabat et columba niuea super tumulum: quam illa capiens tulit in sinum suum. Inclusa uero licet tam intelligeret que esset: tamen cum reuerentia que nam foret requisiuit. Cui illa. Ego sum mater xpi. et animam scolaris huius qui uere martir est collere uenit. Reuera scolares si innocenter uiuunt, et libenter discunt. martires sunt. Et si postea artes doctas in caritate maxime in dei seruitio exercuerint: magnam ex hoc mercedem consequentur.

De manu scriptoris in arnusburgh.

In arnusburgh monasterio ordinis premonstratensis. scriptor erat rychardus nomine: anglicus nacione. Hic plurimos libros in eodem cenobio manu propria conscripserat: mercedem sui laboris prestolans celis. Dic cum fuisset defunctus. et in loco notabili sepultus; post uiginti annos tumba eius aperta. manus eius dextera tam integra tam munda est reperta: ac si cecinisset de corpore animato psalsa fuisset. Reliqua caro in puluerem redacta fuit. In testimonium tanti miraculi. manus eadem usq; hodie in monasterio reseruatur. Bene erat oq huius scriptoris caritate informati.

De odore magistri petri cantoris.

Magister petrus cantor parisiensis. uerbo. uita et exemplo multos edificauerat. Hic in fontenella domo ordinis nri sacrum nouiciatus. infra annum probationis defunctus est: et in capitulo sepultus. Cui q; postea necessitate edificiorum corpus eius esset transferendum. aperto sepulchro. tam magnus et suauissimus et illo odor efferbuit: ut naues omnium fragrancia reficerentur. Odor ille signum erat eximie eius doctrine; cuius mercedem retinebat in celo.

De predicatore ordinis premonstratensis

Sacerdos quidam ordinis premonstratensis. hac que fuit expeditione. preceptum erat contra sarracenos crucem predicare. Cumq; in ipsa predicatione corporali molestia tactus hominem deponeret: cuidam socio suo post mortem apparuit. Quem cum ille interrogasset quomodo haberet. uel si aliquid molestie moriens pertulisset: respondit. Videbatur mihi pena mea satis longa. Cumq; moreretur. non nisi demones circa me uidi: qui animam egredientem ceperunt abducere. Et quibus unus dixit. Nunqm bene seruasti professionem tuam. neq; obedientiam abbati tuo promissam. Et subiunxit statim alter. Nunqm predicasti sincere dnm tuum. id est gratis. Et mulieri statim accusante consciencia. quia interiorem uerum dixisset. Cumq; in hunc modum diuersi diuersa contra me proponerent: et ego iam positus fuissem in desperacionem. eo q; non esset qui pro me responderet: maxime cum

circumspiciens neq; bẽam dei genitricẽ
mariam. neq; aliquem angelorũ uidis
sem: ecce xpis aduenientes manu tenuit
me dicens. Sequere me quia tu ꝓdicas
ti me. Mox turba omnis spirituũ immũ
dorũ disparuit ad instar fumi: et ego
xpũ secutus sum ad gloriam. Nullã
eũ aliam penam excepto illo terrore
passus sum. Hys etiam qui libenter
orant: referam exemplũ sacis mecum
uũ. De cuiu in cauius cruribus erat
scriptũ Aue maria gr̃a pl̃. .I.

Quidam quidam coloniensis illam
habebat consuetudinẽ: ut quo
tiens solus esset semper oraret. Eundo
ad ecclesiam siue redeundo. uel sauia
sua deambulando: angelicã maxime
ruminabat salutationẽ. Qui cum
mortuus esset. cuidam nepti suę in
habitu splendido apparebat. In quo
maxime tamen in caligis et in calceis
scriptum erat p totum. uersiculus aue
maria gracia plena. ꝛc. Quia ut dici
eundem uersiculũ deambulando fre
quentauerat: cruribus eius et pedib;
crebrius inscriptus apparebat. Qꝛ
anima non potest a corpore separari
sine magna acerbitate: subiecto decla
ratur exemplo. De conuerso q̃ dixit
pectus suũ quasi lapide marmoꝛ pre
mi cũ moꝛeꝛetur. .II.

Ante hoc quadringẽnũ cum
prior quidam de ordine regulariũ ĩ
quadã curte monasteꝛij siu hospitis
collegisset: et iam mensa esset preparata.
ipse tanto sopore oppꝛessus: ut nisi ori
us dormiret moꝛeꝛetur. Qui cum in
lecto se reclinasset: mox quidam eius
conuersus. qui alteri grangie preerat
dormitanti affuit dicens. Domẽ cum
hoꝛcia tua uado. Et ille. Quo uadis?
Respondit conuersus. Ad deũ uado: qꝛa
mortuus sum in hac hoꝛa. Et prior.
Cum multi perfecti uiri transeant per
purgatoriũ. quid est q̃ tu tam absolute
dicis te statim esse uiturũ ad deũ? Ad
quod ille respondit. Habebam consue
tudinẽ ut quotiens transirem coram
crucifixo hanc dicerem orationẽ. Domẽ
ihu xpe per illam amaritudinẽ quã
sustinuisti propter me in cruce. miꝛe
me quando anima tua egressa est de
corpoꝛe tuo: miserere animę meę in
egressu suo. Et exaudiuit orationem
meam dns: meq; miseꝛtus est. Et dixit
prior. Quomodo fuit tibi moꝛiendum?
Respondit. Videbatur mihi agonia
q̃ totus mundus esset laqueus unus: et p
meꝛet pectus meũ. Viri eũ perfecti
propter uitam futuram. quando q;
ualde ardenter desideꝛant moꝛtem. De
morte theoderici et guntheri. .III.

Tres iuuenes de ciuitate
albãtensi conuersionis gracia.
ad nouũ castrũ domũ ordinis nostri
ueniente: omnes ibidem recepti sunt.
Ex quibus unus theodericus. alter
gunterius: tertius uocabatur sigerius.
Primo moꝛtuo. gunterius reminiscẽs
siue peregrinationis et superne beati
tudinis. ad quam suũ conuiuem tam
uocatum crediderat: cotidie ad illius
tumulũ fleuit. Quem die quadam
uox de sepulchro hys uerbis allocuta
est. Consolare frater consolare: quia
adhuc ueniet ad me. Cuius uiciũ cũ
abbas tristem cerneꝛet. et causam
tristicie ab eo requireꝛet. et ille dicere

renuerit: utr ab eo extorquere potuit
Paucis diebus elapsis et ipse uocatus
est: illi conuiuiis in celo. aut cū multos
lacrimis assonari desiderauit ī mū
do. Hec a sigherio bone recitata sunt.
Mo Puto q' merces uisorū multa
sic in celo: Mo Hoc tibi ostendam in
sequenti capto. De conuerso qui dicit
cisterciensem ordinē in primū habē
in celo premiū. liii.

Conuersus quidam nigri ordis
defunctus est. Die quadā duo
bus monachis cenobij sui in conclaui
sedentibus: dle ostio latenter aperto
ingressus est ad eos. Quo uiso cū ter
rerentur scientes eū mortuū: aut dle.
Cognoscatis me nūc: Respondentibus
eis. bene te cognoscimus. tu es talis fra
ter noster: cepereūt eum interrogare
de statu quarūdam animarū. Quos
dle de singulis expedituit dicens. quas
dam esse male. quasdam ualde male:
quasdam etiam bene. quasdam ualde
bene. Quem cū etiam interrogassent
de gruseis monachis: respondit. Pre
miū illorū maximū est: et lucēt sicut
sol in regno celorum. Hec michi relata
sunt a quodam abbate nigri ordinis
Mo Claritatem corporū uellem michi
aliquo exemplo probari. Mo. Vt eū
taceam de transfiguratione dñica corpo
ris: referam exemplū quod nuper au
diui. De glorificatione cuiusdā nigri
de glificatione corporis hesitantis. liiii.

Magister quidā parisiensis
infirmatus. cum de glorificā
tione corporū cogitaret. et hesitans ī
corde suo diceret: quomodo poterit esse
ut corpa ista fictilia et putrida lucere
possint in futuro sicut sol: ad pedes
suos quos de operimēto erexerat res
pexit. Et ecce tantus splendor de illis ex
uit: ut oculi eius reuerberati eos in
tueri nequiuerint. Mox q; ad se reuersus
gratias egit xpo: cuius uirtute animū
mox erectus ad fidem resurrectionis
reductus est. Mo. Quomodo poterūt
oculi tantū fulgorem sustinere: Mo.
Vt dicit augustinus longe erūt tunc
alterius potentiae quā nūc: nam et
ipsi glorificabūtur. De dauid monacho
qui oculos in rotam solis defixit.

Cum sē recordaretur .lv.
dñs dauid monachus claustrē
sis adhuc esset in corpore: sepe sedens
in labore. in ipsum globum solarem ir
reuerberatis oculis ad instar aquile
respexit. Huius rei testes sunt seruores
mei: qui sepius uiderūt. Si enim deus tā
tam uirtutem tribuit oculis infirmis.
quid hoc miraris de oculis glorificā
tis: Mo. Dic quaeso que erit gloria
corporū. uel que gloria animarū: Mo.
Vtriusq; hominis gloria nobis mor
phealuis est. De doribus electorum
post resurrectionem. lvi.

In nouissimo die ut dicit apostolus.
omnes resurgemus: sed non omnes ī
mutabimur. Soli electi immutabūtur
per glorificationē utriusq; hominis.
Gloria corporis consistit in quatuor do
tibus. id est in subtilitate. claritate. im
mortalitate. agilitate. Quatuor erūt
dotes corporis. ut omnis eius natura
glorificetur. Corpus constat ex quatu
or complexionibus. id est sanguine. co
lera. melancolia. flegmate. que cum
quatuor elementis concordant. Sangui

cum aere. colera cum igne. melancolia
cũ terra: flegma cum aqua. Quodq̃d
cũ corpus humanũ habet de aere. trã
sibit in subtilitatẽ. quod de igne in clari
tatem. quod de terra in immortalitatem:
quod de aqua in agilitatẽ. De hijs qua
tuor doctibus scriptũ est. Fulgebũt iusti
et tamq̃m scintille in arundineto dis
current. ¶ Dotes uero anime sunt ag
nitio. dilectio. fruitio. Anima bẽã deũ
agnoscet. agnitũ diliget: dilecto fruet.
Post resurrectionẽ generalem. sequẽ
natus iste trinitati personarũ uige
tur: et fiet tũc ille denarius electis re
promissis perficietur. Et dotes debeãt
inequales esse: dicit apostolus. Sicut
inquit stella a stella differt in claritã
te: ita erit et resurrectio mortuorum.
¶ No De die iudicij uellem mihi aliquid
certificari. ¶ No De die illo nemo scit:
quia dies dñi sicut fur in nocte. id est
inopinate et improuise ita ueniet. ¶ No
In qua forma apparebit xpc: ¶ No In
forma serui omnibus apparebit. sed glo
rificata. ¶ No Exhibebit omnibus eãdem
multũ: ¶ No Non. Bonis apparebit mi
tis: malis terribilis. De eynolpho
templario. lvii.
Circa hoc tempus quidam mor
tuus est in brisele de ordine templario
rum. nomine eynolphus: uir sacris reli
giosis. Que de illo dicturus sum: ipse
michi septus testatur. Cum adhuc pu
er esset. in domo materterte sue infirma
tus: sacram cõmunionẽ suscepit. Et
iunctus est iam tamen anima egredi
ente. Egressam uero angelus dñi. domi
nicum presentauit. Quẽ multũ puer q̃
si p uelamẽ contẽplabatur: et q̃ seuer?
ualde uidebatur. Et ecce mox diabolus
affuit. Qui cum puerũ accusare uellet
nec causam inuenire: ait ad deũ. Dñe
puer iste obulũ germano suo furaba
tur: nec umq̃m inde egit penitentiam.
Iustus es: et iuste iudicare debes. Non di
mittes reatum: quia non restituit ab
latum. Cui dñs respondit. Velles ut p
tantillo puerũ hunc damnarem?
Mea iustitia non est absq̃ misericordia.
Supplicantibus pro anima. uigintiqua
tuor senioribus qui in circuitu sedis erãt
culpa remittitur: mox q̃ ad preceptũ
dei deducta in puteũ igneũ proiecta est.
In quo tanta penam pertulit: ut post
ea cum uerbis explicare nequiret. Post
horam ab angelo a quo missa fuerat
extracta: iudici presentata est. Cui? fa
ciem tunc amoto uelamine perspi
cue uidit: tantam familiaritatẽ. iocũ
ditatem atq̃ dulcedinẽ puero exhibẽs.
ut deosculari potuisset si uoluisset. Et
cum ante culpam in humana forma
xpm uidisset: post purgatoriũ in di
uinitate eiusdem meruit contemplari.
Iuxta quem uidit gloriosam eius ge
nitricem semperq̃ uirginẽ mariam
in solio splendido residentẽ: et in circui
tu eius multitudinẽ angelorũ. patri
archarũ. apostolorũ. martyrũ. confes
sorũ. uirginũ: aliorũq̃ iustorũ. Dya
bolus uero timens animã perdere: ait
ad deum. Bonũ est ut reducatur ad
corpus: ut amplius adhuc tibi seruat.
Cui dñs respondit. Hoc non dicis propp
ter eius salutem: sed propter tuã neq̃
tiam. Speras enim q̃ per corpus peccãdo
cedere posset in partem tuam. Data
tamen sentencia. aia corpi restituitur:

miraculis cunctis qui aderant. qa per signa que in puero uiderũt: uerbis eius credere compulsi sunt. Puer uero tum amore glorie. tum timore pene patriam suam deserens: conuersionis gratia ad quãdam domũ ordinis nri uenit. Cuius desiderũ cum cõuersus. homo neqm̃ ac superbus. qui hospitio preerat cognouisset: eo audiente sic ait. Videre quando tales garrones monachi fuerunt effecti: statũ uoluit esse dñi nri. In cuius uerbis puer adeo scandalizatus est: ut a,p posito resiliret. et ad ordinẽ templariorum se transferret. No. Multe uisiones de consummatione seculi cotidie recitantur: nescio si ets fides sit adhibẽda. No. Quia de aduẽtu antxpi. et consummatione seculi. multi sunt decepti: que de hys audiui scribere nolui: quia propter orationes sanctorũ iudicij tempus differtur: sicut subsequens visio ostendit. De sta maria q obtinuit ne angelus secundo bucinaret. Ivm.

Sacerdos quidam est willelmus noie. cuius mentionẽ fecimus in distinctione octaua. capitlo quadragesimo nono. huic diuinitus multa reuelantur: Iuno siquidem presenti cum in oratõe staret: factus in excessu mentis raptus est ante tribunal dñi. Ad cuius dexterã angelum cũ tuba stare conspexit. Quẽ qpe dicta uoce cunctis [illegible] patrie cecitatibus audientibus: sic alloquitus est. Bucina. Quod cum fieri fuisset: tam ualida erat uox eiusdem tube. ut totus mũdus quasi folium de arbore tremere uideretur. Cui ad hoc dixerat bucina adhuc semel. mater misericordie uirgo semper maria. secus mũdũ si denuo hui matet consummari: cris sanctis tacentibus. surgens ad pedes filij sui procidit: et ut sententiã differet. mũdoq parceret: cum instantia multa supplicauit. Cui xpc respondit. Mater: mũdus in tam maligno iam positus est statu. et sic cotidie meis peccatis irritat: ut uel sententiã suspendere. uel homini parcere meritis non debeam. Non solum laici. sed et clerici et monachi uias suas prauitas corruperũt: et me de die ꝛ die offendũt. Tunc mater sũmi regis dicatt. Parce dilecte filii mi. et si non propter illos: saltem propter amicos meos personas ordinis cisterciensis. ut se preparẽt. Abbates nri de capitlo generali reuertentes: nobis ista retulerunt. No. Quantũ ex hac uisione colligo: ualde malis prodest iustorum cohabitatio. No. Si decem iusti fuissent in sodoma: dns multitudini pepercisset. Diem uero iudicij esse imminuit: terremotus per loca et alia signa multa declarant. Sed ualde cõsolatur. q saluator hys fieri incipientibus: iustos ãmonet dicens. leuate capita uestra. id est exhilarate corda uestra: quia appropinquat redẽptio uestra. De celesti ierusalem et gloria sanctorum. Capitlm. lx.

Festinemus ergo ingredi in ciuitatem illam. in qua milli sunt terrentatus. milli gemitus uel suspiria: sed dei laus assidua. In qua milla penitula. sed securitas firma: in qua nõ est mortalitas. sed uita eterna. In qua

rancor nullus. discordia nulla: sed pax
plena. In qua nullus esurit nullus sitit:
quia sacietas illic perfectissima. Qua
tuor hec [illegible]ma in tribus uersiculis pro
pheta comprehendit dicens. Lauda ihe
rusalem dñm. lauda deum tuũ syon.
Lauda corde: lauda ore. Quare? Quĩ
confortauit seras portarũ tuarũ: ecce
securitas. Benedicit filijs tuis in te:
ecce immortalitas. Qui posuit fines tu
os pacem: ecce pax et concordia. Et a
dipe frumẽti saciat te: ecce sacietas.
De gaudio ciuitũ huius vtẽ ciuitatis
in alio loco dicit idem psalmista. Sicut
letanciũ omniũ habitacio est in te. Cõ
prehendit breuiter. quod longis sermo
nibus explicari non poterat. Nõ erit
esti ipsa letcia qualis hic agitur: ubi
de filiorũ suscepcione letamur. uel de
munere diuiciarũ et bonorũ gratu
lamur. Quod igitur explicari non
poterat: sumpta qualicunq; simili
tudine. dicit ut potuit. Sicut letãciũ
inquit. id est uere letanciũ: ut sit expres
sio ueritatis et non nota similitudis.
ut ibi. Tamquũ unigenti a patre: id
est uere unigenti. Iustorũ letanciũ.
septiformis est accio. Viuũt uita infi
nibili. sapiũt archana dei: amant de
um et proximũ. laudant quod oculs
non uidit: quia sũt inuisibilia. et qd
auris non audiuit: quia sũt in pace
quietissima: nec in cor hois ascendit:
quia sunt incõprehensibilia. Laudẽt
gaudio ineffabili: ueloces sũt et seu
ri Bẽ illi qui illuc ducente dño pueni
rint. ubi omnis cogitacio uincitur.
et cõcta desideria superantur: ubi ta
lis felicitas capitur. que nulla cõtra
rietate perditur. Adu Miseri sũt qui
ad tantam letciam non suspirant.
Alo Verum dicis. Quia dyalogo
mõ finis imponẽdus est. simul xpm
qui omnis consũmacionis finis est
deprecemur: ut ea que tua interroga
cione siue mea responsione cõfecta
sunt. legentibus nec nõ et audientib;
ad meritũ proficiant: ut sic edificando
proximorũ mẽtium fructus fiat la
bor. Quod nobis prestare dignetur
qui de quo loquimur ihesus xpristus
dñs noster. mũdi redemptor. electorũ
confrater. rex angelorũ: et ut breuiter
concludam. uita merces et letcia omn
sanctorũ. Cui cũ patre et spiritu scõ.
laus honor et imperiũ per infinita
secula seculorũ amen. Explicit duode
cima distinctio de ꝓnncio mortuorum.

Explicit secda pars dyalogorum dñi
cesarij.

Codius Erigit Stilus Auctorem Reci
tcens,
Ingeror In Medium Veluti Noua Ver
bula Spergens.
Sic Vt Mens Amor Terat Aspera
Mictus Ma.
Corrigat Ac Mores Addat Iota
Vera Salubres...

Cesarij munus sumat amica
manus..

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

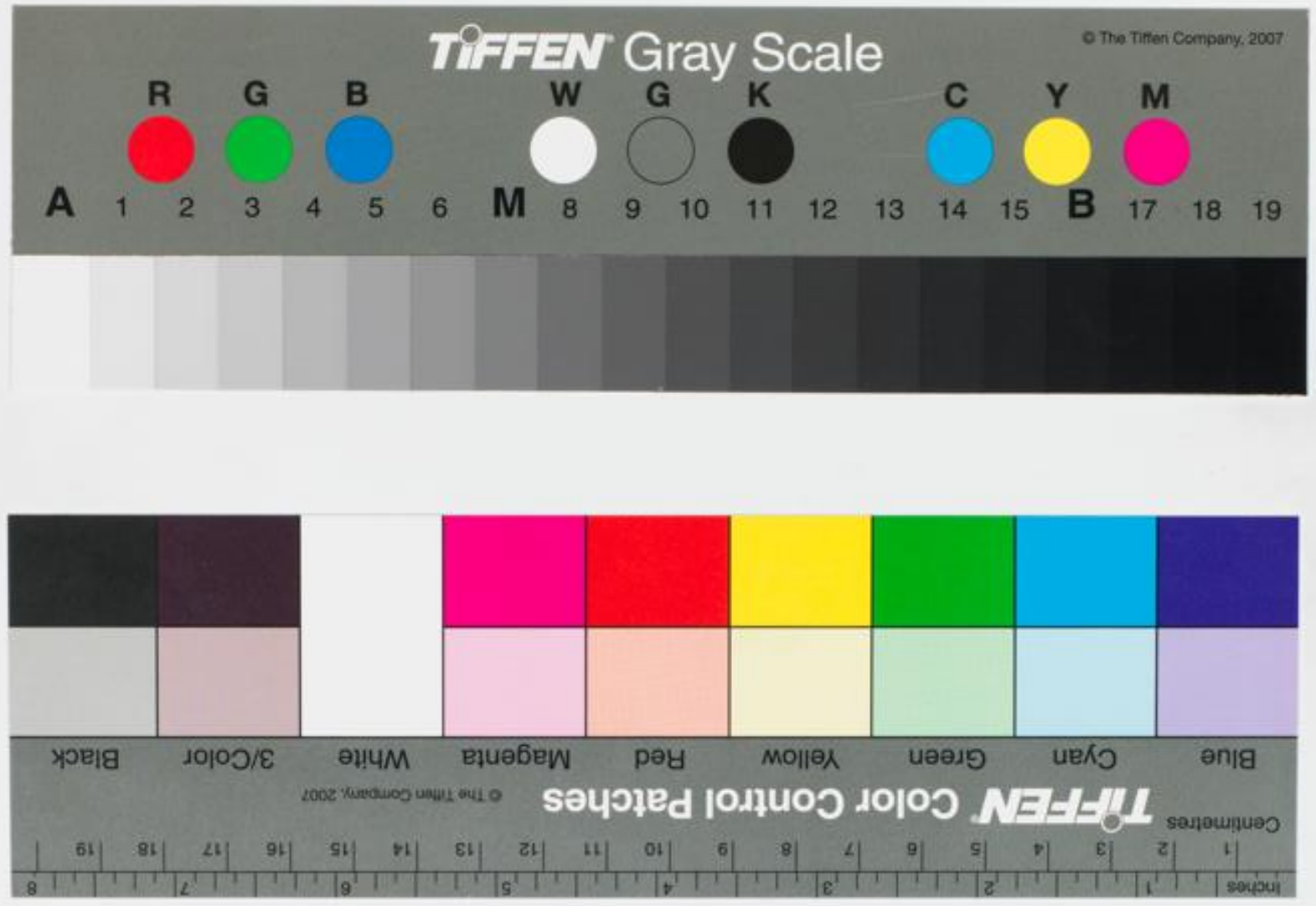
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimeters 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black